

Publieks- jaarverslag 2021

Publieksjaarverslag 2021

Bibliotheek Utrecht voor iedereen

In de bibliotheek is iedereen welkom, ook als je geen lid bent. Je kunt er zo binnenstappen om iets te lezen of om iets te vragen. Er zijn werkplekken om te leren of studeren als daar thuis geen goede plek voor is. En in coronatijden is de bieb een onmisbare plek voor informatie en hulp met DigiD, coronacheck-app of QR-code.

2021 in een notendop

Bibliotheek Utrecht in coronatijd

De Bibliotheek is essentieel in coronatijd. Om Utrechters een hart onder de riem te steken deelden we 'Troostwoorden': mooie citaten uit boeken op posters binnen en buiten de bieb en online.

In 2021 openden we Informatiepunten. Daar kan iedereen terecht met alle vragen over taal, digitaal, de overheid, werk, geld, gezondheid en wonen. Voor hulp bij DigiD, de coronacheck-app of QR-code bijvoorbeeld. Er is veel gebruik van gemaakt. Tijdens de lockdowns was de bibliotheek open voor Taalcafé's en scholieren die geen goede mogelijkheden hebben voor thuis-scholing of huiswerk. En vanaf maart hebben scholieren een periode les gehad in Bibliotheek Neude, omdat er op school niet voldoende ruimte was door de anderhalve-metermaatregel. Tijdens de laatste lockdown mocht de bieb openblijven met de uitleen en de Informatiepunten, als essentiële dienstverlening.

Collectie

De afdeling collectie selecteert elke week nieuwe materialen, in totaal 450.000 per jaar. We hebben abonnementen op 700 dagbladen en tijdschriften. Daarnaast doen we de boekinkoop en catalogusbeheer voor 24 regiobibliotheken en 128 vestigingen in de provincies Utrecht, Brabant en Limburg.

Utrechters ontmoeten elkaar

In de bieb komen Utrechters elkaar tegen. Bij activiteiten als de wekelijkse talkshow Vrijdag Live, het programma rond Ketikoti of de Armoededag.

En Utrechters versterken elkaar en de stad door hun kennis en verhalen met elkaar te delen. Bijvoorbeeld bij de Plantenbieb van Hannah, De Scheurfabriek van Sanne, Giulia's Writer's Café.

Cijfers

Bezoekers	1.046.320
Nieuwe leden in 2021	13.423
Leden t/m 17 jaar	44.982
Volwassen leden	32.326
Totaal aantal leden	77.386
Uitleningen	1.713.624
Aantal reserveringen	352.000

Highlights collectie

- Diversiteit en inclusie zijn belangrijke aandachtspunten. In 2021 hebben we veel nieuwe boeken aangeschaft op dit gebied, voor kinderen en volwassenen.
- Er is een start gemaakt met een nieuwe collectie Turkse boeken.
- Er zijn boeken gekocht bij het nieuwe programma Door en Voor Utrechters.
- Er is een start gemaakt met de aanschaf van Engelstalige mangaboeken. In 2022 komt deze collectie in de uitleen.
- Er zijn 673 aanschafsuggesties van klanten verwerkt.
- We hebben 80 exemplaren gekocht van het laatste deel van De Zeven zussenreeks. Die stonden tegelijk met de boekhandels ook in de bieb.
- In september zijn we gestart met het opbouwen van 5 Bibliotheken *op school*.

Vestigingen en Dienstverlening

Klantenservice

De klantenservice is, naast telefonisch en per mail, sinds 2021 ook bereikbaar via whatsapp. Zo kun je ons als klant nog gemakkelijker bereiken.

Vleuterweide

In het najaar heeft Bibliotheek Vleuterweide een interne verhuizing doorgevoerd. Het Amadeus Lyceum heeft de bovenetage in gebruik genomen; de bibliotheek zit nu in z'n geheel op de begane grond, inclusief de centrale hal van het gebouw. Er is een begin gemaakt met plannen maken voor herinrichting met zogenaamde Biebmakers, kinderen en jongeren uit de wijk.

NU-pas en werkplekreservering

Dit jaar hebben we de gratis NUPas geïntroduceerd. Met deze pas kun je zonder abonnement, maar door een tegoed te uploaden een boek, tijdschrift of ander materiaal lenen. Ook kun je met de NU-pas in 9 vestigingen een werkplek reserveren, een gratis service voor alle leden. Hiermee hoeven studenten niet meer in de rij te staan voor een plek.

Duurzaam transport

Voor ons transport werken we nu samen met City Hub voor emissieloos vervoer, minder CO2 uitstoot en minder transportbewegingen. Ook ons eigen wagenpark is aangepast: we leasen nu twee elektrische auto's en hebben een elektrische bakfiets.

Top 3 Romantische boeken

1. **De zevende zus** van Lucinda Riley
746 uitleningen 2021
2. **Maria's verhaal** van Lucinda Riley
317 uitleningen 2021
3. **Zon: Electra's verhaal** van Lucinda Riley
303 uitleningen 2021

Programma

In 2021 zijn programma's georganiseerd, online als dat nodig was en fysiek binnen en buiten de bibliotheek zodra het mogelijk was. Een greep uit de activiteiten:

Leesbevordering en leesplezier

Young adult Live

In deze online leesclub praat een steeds groter wordende groep jongeren met elkaar en de bieb over boeken via InstaLive.

Nationale Voorleesdagen

Van 20-29 januari was er elke dag een voorleesfilmpje op RTV Utrecht. Burgemeester Sharon Dijksma, Loes Riphagen, Anna Woltz, Hakim, Arjan Smit, Anuar Abdelkrim, Dirk Scheele, Ebru Aydin, Helga Huisjes en Deirdre Carasso, ze lazen allemaal een prentenboek voor.

© Foel Wijngaards-de Meij

Roxane van Iperen

Boekenweek

Tijdens de #boekenweekthuis 2021 spraken we online met schrijvers Adriaan van Dis, Japke-d. Bouma en Marcel van Roosmalen over hun nieuwste boek. En op 31 mei gingen we in gesprek met Roxane van Iperen & Hanna Bervoets. Bervoets schreef het Boekenweekgeschenk en Van Iperen het essay.

Voorleeswedstrijd

De Utrechtse kandidate van de Nationale Voorleeswedstrijd schopte het ver dit jaar: Charley Atsma won niet alleen de stedelijke finale in Utrecht, maar ook de provinciale finale. Bij de landelijke finale in TivoliVredenburg nam zij het woensdag 26 mei op tegen elf andere provinciale voorleeskampioenen. En ze werd derde!

© Anna van Kooij

Uteregs Leesplankje

Geen aap, noot, mies, maar aorepel, dakhaos en boochie. Koos Marsman en tekenaar Fedor van Rossem maakten een speciaal Uteregs leesplankje. Deirdre Carasso overhandigde op 2 juni in Bibliotheek Neude het eerste exemplaar aan wethouder Anke Klein.

Kinderjury

Sosha Duysker (Het Klokhuis) gaf de leden van het Utrechtse Kinderjuryteam een workshop presenteren. Ze maakten promotiefilmpjes over hun favoriete boek. Utrechtse kinderen stemden daarna het meest op De Gorgels van Jochem Myjer (6-9 jaar) en Warrior Cats van Erin Hunter (10-12 jaar).

Sosha Duysker
© Lieke Romeijn

Uitreiking Thrillerprijzen 2021

Een nieuwe samenwerking met Hebban en Stichting Gouden Strop. Vanuit Bibliotheek Neude werden op zaterdag 5 juni de vier belangrijkste thrillerprijzen - Gouden Strop, Hebban Thrillerprijs, Schaduwprijs en Zilveren Strop - uitgereikt. Bernice Berkelef won De Gouden Strop met 'Bloedsteen'. De uitreiking vormde het startschot voor 'De week van het spannende boek'.

© Anna van Kooij

Bieb is buiten!

Met de biebfiets toerden we de hele zomervakantie door Utrecht. In parken, speeltuinen, op het Moskeeplein, bij het AZC of IJssalon Roberto kon jong en oud verhaal halen bij voorlezers van de bieb. En bij speciale voorlezers zoals dichter Ingmar Heytze, 3FM-dj Timur Perlin en acteur Edo Brunner.

Kinderboekenweek

'Worden wat je wil' was dit jaar het thema van 6 t/m 17 oktober. Er waren talentenworkshops Talenwonder, Geldwolf, Futurist, Smulpaap, Sportheld, Artiest, Dingenzoeker, Wereldredder en Avonturier in Bibliotheek Hoograven, Vleuterweide en Overvecht, workshops in het Lab, een boekenruil, een talentenspeurtocht en een groot afsluitend feest.

Nederland Leest

RTV Utrecht maakte samen met de bieb de serie 'De wandelaar: verhalen uit de wijk.' Utrechtse schrijvers wandelden door Kanaleneiland, Overvecht, Hoograven en de binnenstad en hadden daar onverwachte ontmoetingen met bijzondere bewoners en wijkinitiatieven.

NL Leest Babah Tarawally

Top 3 Thrillers

1. **Bonuskind** van Saskia Noort
281 uitleeningen 2021
2. **De wachtpost** van Lee Child
260 uitleeningen 2021
3. **In hechtenis** van Nicci French
247 uitleeningen 2021

Digitaal meedoen

Lab

In 2021 is in ook Bibliotheek Overvecht een vast Lab opgezet, net als eerder in Bibliotheek Neude en Leidsche Rijn Centrum. Zodra het kon was daar elke week een gratis Kids Lab voor kinderen van 8-12 jaar. Kinderen leren er digitaal meedoen door te ontdekken en experimenteren, robots programmeren en tekenen met de 3D-pen. Het Reizend Lab ging naar Bibliotheek Zuilen, Lunetten en Kanaleneiland. In de zomervakantie stond het Reizend Lab op buitenlocaties bij brede scholen, stadsboerderijen en speeltuinen.

Informatiepunten

In 2021 zijn we gestart met het Informatiepunt. Hiervoor werkt Bibliotheek Utrecht samen met Taal Doet Meer, Digiwijs 3.0 en tal van lokale partners, zoals Buurteams, DOCK, U-Centraal, UWV, Burennetwerk, Buren helpen Buren. In het Informatiepunt kan iedereen terecht met alle vragen over taal, digitaal, de overheid, werk, geld, gezondheid en wonen. Zo dragen we er aan bij dat Utrechters zelfstandig mee kunnen blijven doen in een steeds taliger en digtaler wordende samenleving.

Op 16 december ontving het DigiTaalhuis Utrecht een officieel kwaliteitscertificaat van de Certificeringsorganisatie Bibliotheekwerk, Cultuur en Taal (CBCT). DigiTaalhuis Utrecht scoorde op veel onderwerpen positief en werd zelfs "een mooi voorbeeld voor andere Taalhuizen in het land" genoemd.

Wil je meer weten, vanaf 1 juli staat ons volledige jaarverslag online

Midden in de samenleving

Vrijdag Live

In de bibliotheek ontmoeten Utrechters elkaar. Bijvoorbeeld bij Vrijdag Live, de wekelijkse talkshow in Bibliotheek Neude. Elke week organiseert een andere partner deze talkshow. In 2021 is het team uitgebreid met 'De Tafel van Utrecht'. Migaisa Poeketi en Leroy Lucas ontvangen gasten uit Utrecht om de landelijke actualiteiten op lokaal niveau te bespreken.

Ketikoti

Op 30 juni 2021 namen burgemeester Sharon Dijksma en wethouder Linda Voortman het boek 'Slavernij en de stad Utrecht' van Nancy Jouwe, Matthijs Kuipers en Remco Raben in ontvangst. Het boek werd aangeboden als onderdeel van een breder programma rond de herdenking van Keti Koti in Bibliotheek Neude.

Nancy Jouwe © OneWorld

Armoededag

Bibliotheek Neude was op 17 oktober de locatie voor de Talkshow RTV Utrecht en Ustad, gepresenteerd door Gabriel Erlach en Oscar Kocken. Er was een programma met minicolleges, verhalen en optredens rond het thema 'kansen om te leren voor iedereen, je hele leven lang'. En in de vestigingen konden de ingrediënten van Het Grote Utrecht Stadsdiner worden opgehaald.

Top 3 Jeugd Fictie

1. De waanzinnige boomhut van 65 verdieping van Andy Griffiths
775 uitleningen 2021
2. De waanzinnige boomhut van 39 verdieping van Andy Griffiths
652 uitleningen 2021
3. De waanzinnige boomhut van 78 verdieping van Andy Griffiths
588 uitleningen 2021

Door en voor Utrecht

Nieuw zijn de programma's bedacht door mensen uit de stad en uitgevoerd in de bieb. Utrechters delen hun kennis, verhalen en passie met elkaar. Zo is er Plantenbieb van Hannah, waar iedereen stekjes kan ruilen, doneren of meenemen. Meteen vanaf de start is er veel gebruik van gemaakt. De boeken over plantverzorging staan ernaast, dus iedereen kan direct aan de slag.

En de Scheurfabriek van Sanne, waar zij samen met bezoekers van de bieb 52 zelfgemaakte scheurkalenders maakte. Sanne heeft ook een aantal keer voorgelezen voor het slapengaan, waarbij de luisteraars op een matje lagen in de hal. En schrijfster Giulia zette Giulia's writer's café op. Daar kunnen schrijvers uit de stad elkaar ontmoeten, ondersteunen en inspireren.

Plantenbieb van Hannah

DOOR EN VOOR® UTRECHTERS
in de bieb

Educatie Jeugd - versterken leesbevordering en digitale geletterdheid

Het afgelopen jaar hebben we, ondanks de voortdurende coronamaatregelen, stappen gezet om samen met het onderwijs de leesvaardigheid en digitale geletterdheid van de Utrechtse jeugd te versterken.

Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)

Ook in 2021 is intensief contact geweest met 100 groepen. We leveren thuiscollecties met lesbrieven, boeken voor de ouders en waar mogelijk organiseren we een bezoek aan de bibliotheek. Nieuw is de Quickscan, een collectie boeken en toolkit met informatie over voorlezen en meertaligheid. In onze vestigingen delen we BoekStart-koffertjes uit aan ouders van jonge kinderen. Mediaopvoeding krijgt aandacht in een serie webinars voor ouders met kinderen van 0-6 jaar en professionals die met jonge kinderen werken.

Primair onderwijs, 4-12 jaar

Met bibliotheekbezoeken en groepsabonnementen, activiteiten en collecties bereiken we 90% van alle scholen. Zo ondersteunen we het onderwijs om leesplezier, leesmotivatie en digitale vaardigheden bij leerlingen te vergroten.

Nieuw: de Bibliotheek op school

Om zoveel mogelijk kinderen te bereiken, meer te laten lezen en vooral ook met meer plezier, starten we met de Bibliotheek op school. Dit doen we met een goede collectie boeken in de school, een leesconsulent die de leerkracht helpt deze collectie zo goed mogelijk in te zetten en scholing over leesbevordering en jeugdliteratuur. Zo zorgen we er samen voor dat boeken een onderdeel zijn van de dagelijkse omgeving van leerlingen. In september zijn de eerste acht scholen gestart met de Bibliotheek op school. De komende jaren willen we zoveel mogelijk basisscholen aansluiten op dit landelijke programma.

Voortgezet Onderwijs, 12 plus

Op de scholen zelf, online en op onze vestigingen organiseren we activiteiten rondom lezen en digitale geletterdheid. We starten dankzij gemeentelijke subsidie een online boekenclub voor bovenbouwleerlingen van Utrechtse VO scholen, leveren collecties en boekpakketten. De Neude is een trekpleister, ook voor scholieren, tijdens de lockdown gebruiken leerlingen van Gregorius en Gerrit Rietveld studieplekken en worden ook lessen gegeven in de Neude.

bibliotheekutrecht.nl